

Kveldsseminar om naturrestaurering

SABIMA

Kveldens program:

Hva er naturrestaurering og status?

- Om naturavtalen, hvordan nå målene om naturrestaurering og hvordan frivillige kan bidra med kartlegging og overvåking. Ved Sabima og [Forum for natur og friluftsliv Troms](#).
- Hva er naturrestaurering og hvordan kan frivillige organisasjoner bidra med kunnskap og tiltak for bevaring og restaurering? Ved Cathrine Amundsen, [Statsforvalteren i Troms og Finnmark](#).

Tid til spørsmål og en kort pause

Hvilken rolle og mulighet har frivillige organisasjoner til å påvirke, starte og delta i restaureringsprosjekter?

- Tromsø kommunes arbeid med naturmangfoldplan og restaureringsprosjekter. Ved Bo Eide, klima- og miljørådgiver og Ragnhild Kirkhus, klimarådgiver i [Tromsø kommune](#).

Summing i gruppene: Naturrestaurering – styrker og barrierer for frivilligheten.

Eksempler på restaurering av ulike økosystemer i Troms

- Hvordan restaurere den verdifulle tareskogen? Ved Pernilla Carlsson, grunnlegger av [Tarevokterne](#) og forsker i [NIVA](#).
- Restaurering i kjølvannet av nordlysturismen og involvering av frivillige. Ved Sigrid Engen og Delphin Ruche forskere [NINA Tromsø](#).

Gruppearbeid, oppsummering av gruppearbeid i plenum og avslutning

FORUM FOR NATUR OG FRILUFTSLIV

TROMS

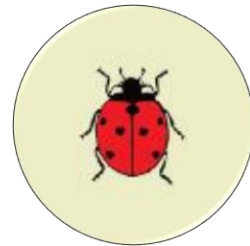
Sabima: miljøorganisasjon og paraply

Norges sopp- og nyttevekstforbund

Norsk biologforening

Norsk entomologisk forening

Norsk havforskerforening

Norsk Botanisk Forening

BirdLife Norge

Norsk Zoologisk Forening

Nordisk kulturlandskapsforbund

Norsk Økologisk Forening

Hvordan nå målet om 30% naturrestaurering i Norge?

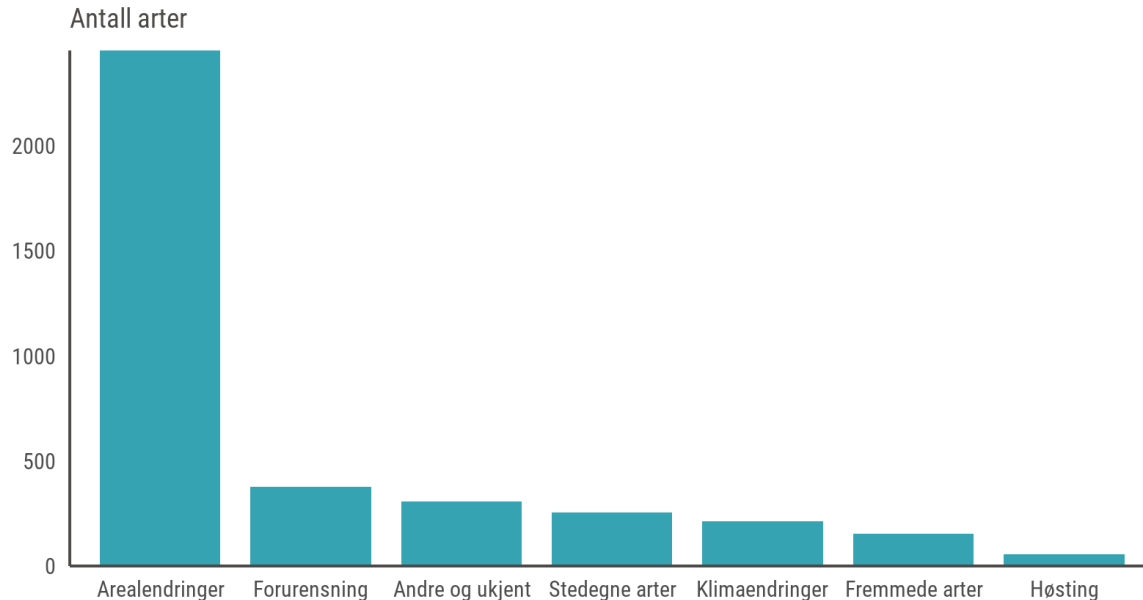
Siri Gilbert

Politisk seniorrådgiver, Sabima

Naturkrisen er en arealkrise

20 % av artene er på rødlista

Arealendringer desidert største trussel

Påvirkningsfaktorer på truede arter i Fastlands-Norge med havområder sortert etter antall arter som påvirkes.

Kilde: Artsdatabanken 2021
https://www.artsdatabanken.no/ro_dlisteforarter2021/Resultater/Pavirkningsfaktorer

Vedtatt mål naturrestaurering: 15%

Vedtak 669

Stortinget ber regjeringen klargjøre hva som er god tilstand og hvilke arealer som er å regne som forringede økosystemer, og trappe opp arbeidet med å bedre tilstanden i økosystemene, med sikte på at 15 pst. av de forringede økosystemene skal være restaurert innen 2025.

Meld. St. 14
(2015-2016)
Melding til Stortinget

Natur for livet
Norsk handlingsplan for naturmangfold

Norge når ikke ett eneste av FNs 20 naturmål – håpet henger i tynn tråd

En ny rapport viser at Norge ikke vil nå noen av FNs 20 naturmål innen fristen som er 2020. – Vi raserer grunnlaget for vår eksistens, sier Ingrid Rostad i Forum for utvikling og miljø.

Utvid

Naturavtalen: 30 %
skal restaureres

MÅL 2

Sikre at det innen 2030 er iverksatt effektiv restaurering av minst 30 prosent av arealene med forringede økosystemer på land, i elver og innsjøer, langs kysten og i havet, for å forbedre naturmangfold og økosystemfunksjoner og -tjenester samt økologisk tilstand og sammenheng.

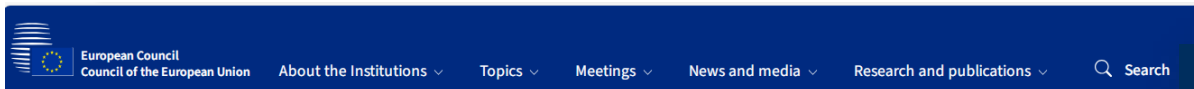

SABIMA

UNITED NATIONS DECADE ON
**ECOSYSTEM
RESTORATION**
2021-2030

EU's naturrestaureringslov vedtatt

[Home](#) > [Press](#) > [Press releases](#)

Council of the EU | Press release | 17 June 2024 11:13

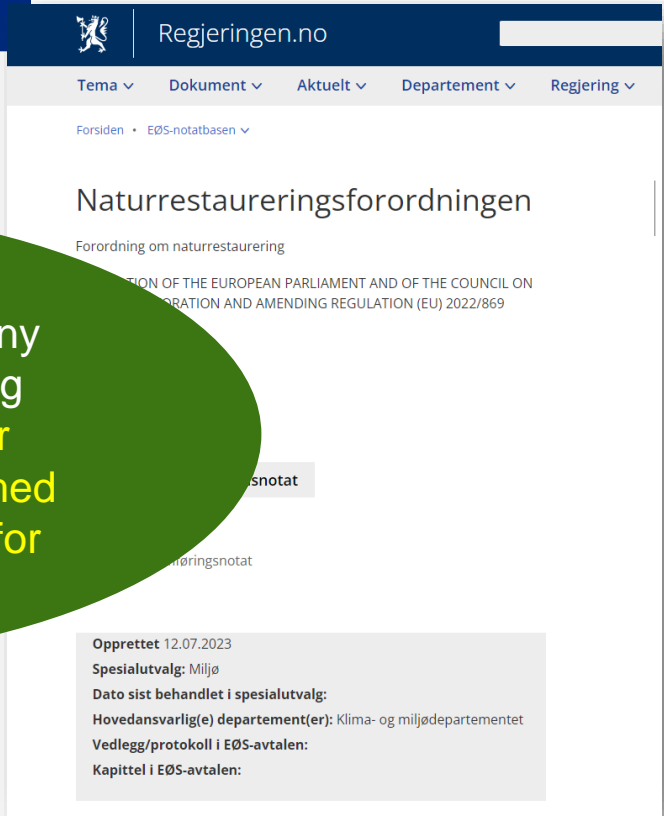
Nature restoration law: Council gives final green light

Today the Council formally adopted the – first of its kind – nature restoration law. This law aims to put measures in place to restore land and sea areas by 2030, and all ecosystems.

It sets specific, legally binding targets for the restoration of the listed ecosystems – from forests to grasslands and ecosystems.

The regulation aims to mitigate climate change and will help the EU to fulfil its international commitments to restore European nature.

Naturmeldinga:
EU har i de senere år vedtatt ny ambisiøs politikk for å sikre og restaurere sin natur. Dette er interessant for Norge å følge med på, selv om naturvern er utenfor EØS-avtalen.

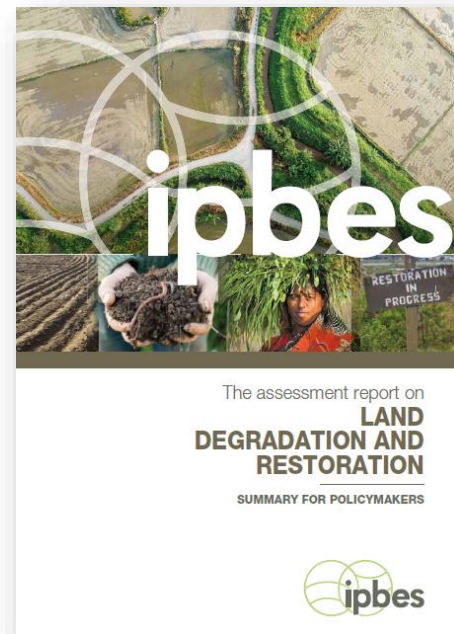
EØS-relevans?

[Nature restoration law: Council gives final green light - Consilium \(europa.eu\)](#)

A2 Investing in avoiding land degradation and the restoration of degraded land makes sound economic sense; the benefits generally by far exceed the cost.

the cost of inaction in the face of land degradation is at least three times higher than the cost of action. On average, the benefits of restoration are 10 times higher than the costs, estimated across nine different biomes.

EU: 8-38 euro igjen for hver euro investert i naturrestauring

Behov for stort økonomisk løft

- Vi er ikke i nærheten av å nå vedtatt mål om 15 % naturrestaurering i Norge
- Behov for minst 50 milliarder kr. for å nå 15%-målet.
- Vil ta 500 år å nå vedtatt mål med dagens bevilgninger.

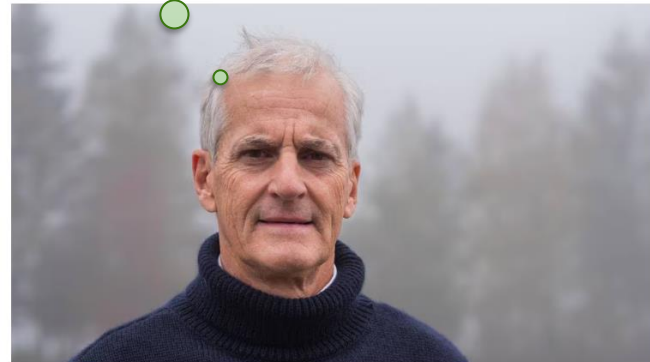
30 mill. kr.

Sabima-notat:

Ressursbehovet for restaurering av natur i Norge

Økonomisk innsats mot naturtap: – Det må vært en oppvåkning

På fredag er Jonas Gahr Støres oppskrift mot naturtap klar. Det hand om 100 millioner kroner, en alvorsprat med en statsråd ... og osteklokker.

Mads Nyborg Støstad
Journalist

Vi rapporterer fra Sognsvann, Oslo

Publisert 25. sep. kl. 15:03
Oppdatert 25. sep. kl. 18:13

Hva må på plass – fort som svint?

- Vedta og lovfeste Naturavtalens mål om 30% naturrestaurering innen 2030
- Nasjonal organisering
- Nasjonal plan
- Lovendringer
- Finansiering

Naturmeldinga – innfrir ikke!

Regjeringa vil bevare 30 prosent natur, men setter ingen mål for havet

Reaksjonane er skarpe etter at regjeringa i dag la fram ein ny og «historisk» plan for naturvern. «Makkverk», er helsinga frå WWF.

Behandling av naturmeldinga i Stortinget blir avgjørende!

- ✉ Håvard Nyhus
Journalist
- ✉ Annvor Seim Vestrheim
Journalist
- ✉ Kristine Ramberg Aasen
Journalist

Publisert 27. sep. kl. 12:10
Oppdatert 27. sep. kl. 19:00

Einar Wilhelmsen, generalsekretær i miljøorganisasjonen Sabima

2752 artar har høge eller ekstremt høg risiko for å døyt ut frå Noreg i nær framtid. Vi kan ikkje sjå korleis det regjeringa legg fram kan bidra til å stanse tapet av naturmangfald. Når vi nå ser kva regjeringa foreslår, blir det tydeleg at Stortinget må ta ansvar. Dei folkevalde må heve meldinga til eit anna nivå dersom ho faktisk skal bidra til å stanse tapet av naturmangfald.

Sabima

Regional planstrategi for Troms

Kunnskap om Troms

"Angående **truede arter** utgjør **Troms**, sammen med Finnmark og nordlige Nordland, **de dårligst kartlagte områdene i Norge**. Miljødirektoratets oversikt over kartlagte områder viser at store deler av Troms fylke er mangelfullt eller svært mangelfullt. Unntakene er deler av Tromsø, Målselv, Storfjord, Kåfjord og Nordreisa kommune. Der kartleggingen er tilfredsstillende vet vi at indre Troms er en såkalt hotspot for truede ansvarsarter av karplanter, mens lavereliggende strøk i Troms Fylke er hotspot for truede insekter og edderkoppdyr. **Siden kartleggingen er mangelfull, kan det være flere skjulte hotspots i fylket.**"

Dårlig kartleggingsstatus også i Finnheia

Planlagt utbygging vil få store konsekvenser for verdifullt naturmangfold, utslipp av CO₂, friluftsjnteresser, samiske kulturminner og reinbeite.

Summing i gruppene

- Hva er mulighetene og barrierene for å få til mer naturrestaurering i Troms?

Stikkord:

- Økonomi, kunnskapsgrunnlag, samarbeid, planer etc.

NIVA – film om restaurering av tareskog

- NIVA, Akvaplan-niva, Nofima og Tarevoktere) laget en liten film (~3min) om tareskogen og kråkeboller og restaurering:

<https://framsenteret.no/video-deres-motstander-er-krakebollene-mot-tarevokterne/>

Gruppearbeid

- Velg referent og en til å presentere
- 20 minutter
- Hver gruppe presenterer 2 poeng (1 min. hver)

Spørsmål:

- Finn ett eller flere eksempler på natur som trenger restaurering i Troms der frivillige kan bidra.
- Hva kan frivillige bidra med, og hva skal til for å få det til?

STANS TAPET AV NATURMANGFOLD

Tusen takk for deltakelsen i dag!

SAB